

Opiata pocztowa ulszczona ryczałtem

Cena 50 gr
Wydanie A

DZIENNIK ŁÓDZKI

Rok XIV

Łódź, czwartek 27 listopada 1958 roku

Nr 282 (3737)

Spotkanie Mao Tse-tunga z Kim Ir Senem

PEKIN (PAP). — Korespondent Agencji Nowych Chin donosi z Wuhan:

W środę po południu odbyły się w Wuhanie rozmowy między przewodniczącym Chińskiej Republiki Ludowej Mao Tse-tungiem a prezesem Rady Ministrów Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej Kim Ir Senem.

Pierwsza sesja parlamentu węgierskiego

BUDAPEST (PAP). — 26 bm. odbyła się w Budapeszcie pierwsza sesja nowo wybranego parlamentu węgierskiego. Obrady sesji plenarnej poświęcone były w całości nie sprawie konstytucyjnej, a sprawie wyboru Prezydium Zgromadzenia i Prezydium WRL.

Przewodniczącym Prezydium WRL pozostał nadal Istvan Dobi.

Przewodniczącym parlamentu pozostał nadal S. Ronai.

Na wniosek Prezydium WRL parlament zatwierdził gabinet rządowy w nie zmienionym składzie.

Po zatwierdzeniu rządu premier F. Münnich wygłosił krótkie expose.

Kierownik wagonów sypialnych i kuchmistrz „Orbisu” — przemytnikami

Przed Sądem Wojewódzkim dla m. st. Warszawy rozpoczął się proces dwóch b. pracowników „Orbisu” — kierownika wagonów sypialnych — Pawła Jasińskiego i kuchmistrza tego przedsiębiorstwa — Stanisława Szora, oskarżonych o nielegalny handel dewizami i przemyt zegarków z NRD.

Jak stwierdza akt oskarżenia, Jasiński i Szora, zatrudnieni byli w międzynarodowych pociągach PKP, kursujących na trasie Warszawa — Berlin. Rozpoczęli oni pracę w „Orbisie” w czerwcu br. a już we wrześniu zostali aresztowani pod zarzutem machinacji walutowych i przemytnictwa. W czasie rewizji w mieszkaniu Stanisława Szora znaleziono m. in. kilkadziesiąt dolarów USA i kanadyjskich oraz kilka tysięcy marek niemieckich. W czasie śledztwa ustalono, że Jasiński i Szora wywieźli do Berlina dewizy, a w zamian za to przemycali zegarki do Polski.

Na ławie oskarżonych zasiadają również dwie kobiety — Halina Bukowska i Leokadia Różańska. Jedną z nich sprzedała kombinatorem dewizy, a druga przechowywała przemycone zegarki.

ZE SWIATA

KAIR. — Egipskie towarzystwo naftowe przeprowadziło dalsze wierceńia próbne w rejonie Ras Ghareb i Ras Bakr nad wybrzeżem Morza Czerwonego. W rejonie tym towarzystwo to odkryło 5 złóż ropy naftowej. Eksploatacja tych złóż spowoduje znaczny wzrost wydobycia ropy naftowej z Zjednoczonej Republiki Arabskiej.

PARYŻ. — Jak donoszą z Dakaru, parlament Senegalu postanowił ogłosić niepodległość tego terytorium. Senegal pozostanie członkiem wspólnoty francuskiej. Parlament podjął także uchwałę w sprawie powołania komisji konstytucyjnej, której zadaniem będzie opracowanie konstytucji nowego państwa, które ma mieć ustroj republikancki. Komisja ma także zbadać sprawę połączenia się przyszłej Republiki Senegalskiej z innymi niepodległymi państwami Afryki w federację państw afrykańskich.

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o samorządzie robotniczym i Narodowy Plan Gospodarczy na 1959 r.

WARSZAWA (PAP). — W dniu 26 bm. na wspólnym posiedzeniu Rady Ministrów i rozszerzonego Prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych przedyskutowany został projekt ustawy o samorządzie robotniczym.

Projekt ustawy (oparty na wynikach dyskusji przeprowadzonej wśród aktywu robotniczego w zakładach pracy) zostanie przedstawiony Sejmowi jako wspólny projekt Rady Ministrów i Prezydium CRZZ.

Rada Ministrów rozpatrywała w dniu 26 bm. projekt Narodowego Planu Gospodarczego na 1959 r. Plan zreferował przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, S. Jedrychowski.

Po wyczerpującej dyskusji

Rakieta nośna sputnika wkrótce splotnie

Uczni radzieccy oznajmili w środę, że tzw. rakieta nośna sputnika nr 3 wejdzie w pierwszych dniach grudnia w gęste warstwy atmosfery i przestanie istnieć.

Okres oblotu rakiet stał się coraz krótszy i zbliża się do wartości krytycznej, wynoszącej w przybliżeniu 37 min. i 45 sek. Gdy osiągnie wartość krytyczną, polaz będzie się znajdował w gęstych warstwach atmosfery, gdzie splotnie. Z oblotów teoretycznych wynika, iż nastąpi to w pierwszych dniach grudnia.

Sputnik nr 3 będzie krążył dłużej. W śróde oblotu na Ziemię w ciągu 102 min. i 48 sek. Apogeum orbity sputnika nr 3 wynosi obecnie 1.575 km.

Skutki ćwiczeń wojsk USA z gazami bojowymi

BERLIN (PAP). — Dziennik „Neues Deutschland” publikuje wiadomość, że w tych dniach odbyły się w okolicy miejscowości Kusel (Palatynat Reński) amerykańskie manewry wojskowe. Cwiczące oddziały użyły gazów bojowych. Okazało się to fatalne w skutkach dla mieszkańców Kusel. Wielu z nich uległo zatruciu. Spora liczba osób straciła przytomność. W miejscowości wybuchła panika. Zatrzymano ruch na zewnątrz.

Dalszych szczegółów o wypadkach w Kusel i ich skutkach brak z powodu cenzury zachodnio-niemieckiej, która nie puszcza żadnych wiadomości dotyczących tych wydarzeń.

Rada Ministrów podjęła uchwałę o Narodowym Planie Gospodarczym na 1959 r. i postanowiła przedstawić ją Sejmowi.

Uchwalony został również projekt ustawy o prowizorium budżetowym na I kwartał 1959 roku.

Po rozmowach de Gaulle-Adenauer

BONN (PAP). — Gen. de Gaulle przybył w środę rano z jednodniową wizytą do NRF. Rozmowy odbywały się w hotelu zdrojowym w Bad Kreuznach, otoczonym silnymi oddziałami policji. W środę w nocy de Gaulle miał powrócić do Francji.

Spotkanie w Bad Kreuznach dało okazję do szczegółowego omówienia „w przyjaznym duchu szeregu problemów interesujących oba kraje”. Rozpatrywano również rozwój sytuacji międzynarodowej w ostatnich tygodniach.

Komunikat stwierdza, że w toku rozmów rozpatrywano kroki, jakie mogłyby być podjęte po 1 stycznia 1959 roku, to znaczy po wejściu w życie układu o wspólnym rynku, a dotyczyłyby stosunków handlowych państw wspólnego rynku z innymi krajami, zwłaszcza zaś z państwami należącymi do Europejskiej Organizacji Współpracy Gospodarczej (CEEC). Wsunęto propozycje przedstawiłone zostaną do zbadania pozostałym członkom europejskiej wspólnoty gospodarczej (Belgia, Włochy, Luksemburg, Holandia).

Spór o problem politycznych, które były przedmiotem rozmów, komunikat wymienia sprawę Berlina, przy czym stwierdza, iż obaj szefowie rządu potwierdzili, jakie znaczenie przypisują do tej sprawy.

Uchwalony został również projekt ustawy o prowizorium budżetowym na I kwartał 1959 roku.

Uchwalony został również projekt ustawy o prowizorium budżetowym na I kwartał 1959 roku.

Uchwalony został również projekt ustawy o prowizorium budżetowym na I kwartał 1959 roku.

Na imię... Hiroszima

Jeden z rolników wsi Wysomierz w powiecie Nowogard, województwo szczecińskie, nazwał swą nowonarodzoną córeczkę imieniem Hiroszima. Decyzja ojca wywołała sensację w tamtejszym Urzędzie Stanu Cywilnego. Zyczenie spełniono, rozumiejąc, iż w ten sposób ojciec, skromny rolnik polski, pragnie uczcić pamięć ołtar pierwszej bomby atomowej.

„Kukuleczka”

Na 84 gre wpłynęło 415.781 kuponów. W czasie sprawdzania kuponów wygranych I stopnia, z 5 trafieniami, nie odnaleziono. Wygranych II stopnia, z 4 trafieniami, odnaleziono 58 — płatne po 2.867 zł. Wygranych III stopnia, z 3 trafieniami, odnaleziono 2.841 — płatne po 80 zł. Wygranych IV stopnia, z 2 trafieniami, odnaleziono 34.159 — płatne po 5,50 zł. Na nagrodę I stopnia, z 5 trafieniami, na grę następną (65) pozostaje 500 tys. zł.

Nie ma oznak, że ZSRR chce wprowadzić blokadę Berlina — stwierdza Dulles

WASZYNGTON (PAP). — Tematem, który dominował na środowej konferencji prasowej sekretarza stanu USA Dullesa, była sprawa Berlina.

Dulles oświadczył, że „w ostatnich deklaracjach N. S. Chruszczowa czy innych polityków nie było nic, co mogłoby świadczyć, iż Związek Radziecki lub Niemcy wschodnie pragną pozbawić Zachód dostępu do Berlina”.

Sekretarz stanu dodał, iż „jedynym problemem, jaki podnieśliśmy, jest sprawa, czy Związek Radziecki może złożyć swe obowiązki i przekazać je władzom wschodnio-niemieckim”.

Dulles powiedział, że Stany Zjednoczone nie zamierzają zrezygnować z praw zapewniających im łączność z Berlinem za pomocą środków komunikacji powietrznej, drogowej, rzecznej i kolejowej.

Na pytanie: „Czy mocarstwa zachodnie użyłyby siły w celu utrzymania swych obecnych środków i dróg dostępu do Berlina?”, Dulles odparł: „Wobec tego, że ani N. S. Chruszczow, ani nikt inny nie przejawiał żadnych oznak chęci wprowadzenia blokady Berlina, wydaje się, iż sprawa ewentualnego użycia siły jest kwestią akademicką”.

Dulles nie przewiduje nieporozumień między mocarstwami zachodnimi na tle sprawy Berlina.

Zapytany, czy Zachód zgadza się, by Niemiecka Republika Demokratyczna przejęła uprawnia Związku Radzieckiego w Berlinie, Dulles odpowiedział:

Radiostacja w Poznaniu uzyska moc 300 kW

1 grudnia br. odbędzie się pod Poznaniem uroczystość otwarcia dużej radiostacji o mocy 300 kW. Będzie ona drugim pod względem wielkości obiektem radiolokacyjnym w kraju — po centralnej radiostacji warszawskiej.

Budowa radiostacji „Poznań” opiera się na dostawach sprzętu i urządzeń zakupionych w ZSRR. Montaż radiostacji i jej uruchomienie odbywa się pod nadzorem specjalistów radzieckich.

Wysilek opłaci się...

Poziom techniczny przemysłu włókienniczego i jego przystosowanie do rosnących potrzeb rynku określa się w ostatnich latach — i to już na całym świecie — jego możliwościami w dziedzinie włókienniczości, wzrostu produkcji steełonu, itp.

Illościowy rozwój tej produkcji w okresie do 1965 roku oznacza poważny skok w likwidacji zacojania pod tym

przecząco dodając równocześnie, że „nie jest wykluczone, iż Zachód będzie traktował władze NRD, jako przedstawiciela ZSRR”.

Min. Gromyko odwiedził Berlin

BERLIN (PAP). W tych dniach minister spraw zagranicznych ZSRR, A. Gromyko odwiedził Berlin, stolicę NRD. Min. Gromyko, ambasador ZSRR w NRD M. Piotrowich oraz premier NRD O. Grotewohl, pierwszy sekretarz KC SED W. Ulbricht i zastępca przewodniczącego Rady Ministrów oraz minister spraw zagranicznych NRD L. Bolz, dokonali wymiany poglądów na aktualne problemy polityczne, interesujące oba państwa.

Wyrok w procesie agentów wywiadu amerykańskiego

26 bm. w Sądzie Warszawskim Okręgu Wojskowego zapadł wyrok w procesie agentów wywiadu amerykańskiego — Kurta Kitty i Józefa Lewickiego, oskarżonych o działalność szpiegowską.

Sąd skazał Kurta Kittę na karę 13 lat, a Józefa Lewickiego na karę 5 lat więzienia.

Stalowe mózgi — błyskawiczne efekty

Rachmistrzów w Kędzierzynie-Komabinie zastąpiły stalowe mózgi, po raz pierwszy zastosowane w przemyśle chemicznym. Zainstalowano tam zakupioną w Czechosłowacji całą stację statystyczną — analityczną, która składa się z najrozszerzonych maszyn, dokonujących błyskawicznie wszelkiego rodzaju obliczeń. Dzięki maszynom tym można będzie przemyśle wadzać w kombinacie różne analizy w poszczególnych dziedzinach gospodarki, których uprzednio nie dokonywano na bieżącą, z uwagi na pracochłonność tego rodzaju czynności.

O oszczędnościach na robotniczość mowy fakt, iż np. do sporządzenia list płacy wystarczy jedna trzecia pracowników dotychczas zatrudnionych przy tym.

Na polskie maszyny do golenia — Irzeba jeszcze poczekać

W Gnieńskich Zakładach Podzespołów Radiowych trwają przygotowania do podjęcia produkcji maszyn do golenia. Opracowano już technologie produkcji, a projekty zostały przekazane do akceptacji. Z chwilą wydania decyzji przystąpi się do konkretnych prac. Przewiduje się, że w ciągu 18 miesięcy będzie można w Gniewie uruchomić ciągłą produkcję maszyn do golenia typu „Philips”.

Awaria motorowca „PROSNA” u wybrzeży szwedzkich

Nieduży motorowiec Polskiej Żeglugi Morskiej ze Szczecina „Proсна”, mając silne przecieki kadłuba osiadł na skałach w odległości około 9 mil od portu szwedzkiego Ronneby, leżącego na południowym brzegu Półwyspu Skandynawskiego. Na miejsce wypadku wysłany został ze Szczecina holownik Polskiego Ratownictwa Okrętowego „Rosomak”, a dnia 26 bm. po południu na pomoc pospieszył z Gdyni holownik PRO „Tumak”. Życiu marynarzy z M/S „Proсна” nie zagraża niebezpieczeństwo.

Kronika wypadków

Wczoraj, przy zbiegu ulic Nowotki i Uniwersyteckiej, przy objeździe znajdującym się na skrzyżowaniu wyspki przewróciła się przyczepa ciągniona przez traktor prowadzony przez kierowcę Edmunda Kaletę (Szczycowa 1). Przyczepa była niestabilnie załadowana na pieciami kaflowymi, przy czym znajdowało się w niej 6 ludzi. W wyniku wypadku 3 robotników zostało rannych. Piecze uległy zniszczeniu.

1965	116 TYS.T.
1960	78 TYS.T.
1958	65 TYS.T.

Liczby KTORÓW DOWINIENES ZNAĆ

Komunikaty ZSP

Chcesz pięknie mówić? Musisz mieć: poprawną artykulację, umieć operować głosem, umieć wprowadzić oddech i mieć poprawną dykcję. Wszystkie te umiejętności zdobędziesz na „Kursie pięknego mówienia”, który organizuje Klub Studentów w Łodzi. Zapisy przyjmuje i informacji udziela sekretariat ZO ZSP, Łódź, ul. Piotrkowska 77, tel. 212-99, codziennie od 10-16.

W dniach 28-30 bm. odbędzie się w Częstochowie ogólnopolski przegląd baletów studenckich. W przeglądzie weźmie udział m. in. balet Politechniki Łódzkiej oraz Politechniki Gliwickiej - uczestnik tegorocznego festiwalu UNEF w Strasburgu.

Klub Pracowników Naukowych AM

Ostatnio poważnie zaktywizował swoją działalność Klub Pracowników Naukowych Akademii Medycznej. Od dnia 20 listopada rozpoczęły się tam regularne prelekcje profesorów Akademii Medycznej i innych uczelni, a także - przybyszających do Łodzi gości zagranicznych.

W najbliższym czasie program prelekcji przewiduje wiele atrakcyjnych przedmiotów, m. in. doc. dr Ludwika Mazurka i doc. dr Roberta Rembelskiego „Wrażenia zjazdowe z Brukseli” (11. XII. 58 r.), doc. dr Ludwika Straszewicza (UL) „Wrażenia z podróży naukowej w NRD” (18. XII.). Klub jest czynny w każdy czwartek od godz. 17 do 21.30, zapraszany jest w telewizor, prasę i gry. Korzystać z klubu mogą wszyscy samodzielnie i pomocniczo pracownicy naukowi posiadający kartę klubową, która jest do nabycia w rektoracie przy Al. Kościuszki 4. II piętro, pokój 13, a także w prowadzeni goście.

BUŁGARSKIE NOTATKI

Gmach Uniwersytetu Sofijskiego - miejsce obrad Międzynarodowego Seminarium Studentów Prawa.

W październiku br. odbyła się w Sofii jedna z najważniejszych tegorocznych imprez studenckich: Międzynarodowe Seminarium Studentów Prawa.

Organizatorem tego pożytecznego spotkania był Dymitrowski Związek Młodzieży Ludowej i Międzynarodowy Związek Studentów. W seminarium wzięło udział 12 profesorów z różnych krajów oraz 52 studentów z 28 krajów, w tym wielu delegatów z krajów azjatyckich i Ameryki Łacińskiej. Z Polski uczestniczyła w seminarium 4-osobowa delegacja studencka ZSP i SSPONZ.

Problematyka seminarium obejmowała trzy podstawowe tematy:

- prawne zagadnienia międzynarodowej współpracy ekonomicznej,
- prawna sytuacja dzieci i młodzieży,
- wymiana informacji na temat studiów prawniczych.

A oto garść spostrzeżeń jednego z uczestników seminarium - studenta Wydziału Prawa UL:

Zasada jest w Bułgarii przy mowienie kandydatów na wyższe uczelnie dopiero po odbyciu zasadniczej służby wojskowej, co w konsekwencji przyczynia się do lepszego przygotowania do życia studentów.

Jednym z bardziej interesujących zagadnień bułgarskiego prawa karnego jest sposób regulowania problemu kradzieży mienia społecznego. W Bułgarii notuje się spadek

ŻYCIĘ akademickie

Nr 4 (24) Dodatek studentów i wyższych uczelni

Rzeczywistość reformy stypendialnej

Nowy system stypendialny jest wciąż jeszcze dla wielu studentów i ich rodzin sprawą niejasną. Wkrótce wejście go w życie, czas więc zapoznać się z jego zasadami, by uniknąć dyskusji i sporów, które często wynikają z nieznaności rzeczy.

Stypendium jest pomocą ze strony państwa dla osób potrzebujących tej pomocy. Dotychczasowy system stypendialny nie zapewniał minimum egzystencji studentom i charakterystyczny był dużym rozproszeniem środków finansowych. Badania ankietowe wprowadzone przez Katedrę Statystyki przy Szkole Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie wykazały jego wadliwość.

Nowa reforma stypendialna zabezpiecza właściwe wykorzystanie społecznych pieniędzy. Nie „obcina” kwoty przeznaczanej na stypendia - jak nie którzy twierdzą - lecz zwiększa jego wysokość kosztem tych, dla których było ono dodatkowym wykorzystaniem na drugorzędne cele.

Wysokość stypendium będzie dla wszystkich uczelni w Polsce jednolita (zmiennie więc uprzywilejowany charakter niektórych uczelni). Reforma wprowadza nowe formy pomocy stypendialnej z funduszy zakładów pracy, rad narodowych, organizacji i banków. Ustala nowe rodzaje stypendiów: stołkowe i mieszkaniowe. Wprowadza ściśle, bar-

dziej sprawiedliwe kryteria, którymi są:

- a) pozytywne wyniki w nauce. Rozumie się przez nie złożenie egzaminów w terminach ustalonych w regulaminie studiów, uzyskanie obowiązkowych w danym roku lub semestrze zaliczeń, spełnienie innych obowiązków, określonych w regulaminie studiów i zarządzeniach uczelni;
- b) postawa moralna i społeczna. Świadczy o niej stosunek do naszego państwa, zachowanie się na terenie uczelni i poza nią, sposób zachowywania się wobec przełożonych, personelu nauczającego lub innych pracowników uczelni i kolegów oraz stosunek do mienia społecznego.
- c) sytuacja materialna rodziny. Podstawą jej oceny jest łączny roczny dochód rodziny ubiegającej się o stypendium. Z pomocy stypendialnej korzystać może student, w którego rodzinie dochód roczny (netto) na jednego członka rodziny nie przekracza 6.000 zł w rodzinach pracowniczych lub 3.000 zł w rodzinach chłopskich.

O przyznaniu stypendium decydują łącznie wszystkie trzy kryteria. Stypendia przyznaje wydziałowe komisje weryfikacyjne, w skład których wchodzi: dziekan lub prodziekan danego wydziału jako przewodniczący oraz przedstawiciel uczelnianej komisji weryfikacyjnej (pracownik naukowy) i przedstawiciel ZSP jako członek. Wszelkie odwołania od decyzji wydziałowej komisji weryfikacyjnej oraz zatwierdzenie całości i kontrolę nad komisjami wydziałowymi sprawuje komisja uczelniana w składzie: delegat ministra jako przewodniczący oraz przedstawiciel władz uczelni i przedstawiciel ZSP jako członkowie.

Wysokość i rodzaje stypendiów są następujące: stypendium państwowe 1 rok studiów - 450 zł, II i III - 500 zł, IV i lata wyższe - 550 zł. Stypendium cześciowe 300 zł naukowe - 850 zł przez 12 miesięcy, mieszkaniowe - 120 zł przez 9 miesięcy, stołkowe - 285 zł przez 9 miesięcy. Ponadto przyznawane będą zasiłki losowe w wysokości 500 zł oraz zasiłki pieniężne zwrotne 500 zł, wydawane tym, którzy na czas nie złożyli egzaminów (zaliczeń) i cofnięto im stypendium do czasu uregulowania zaległości.

Jak wiadomo, opłaty za dom akademicki wzrosły z 9 zł do 120-180 zł, w zależności od ilości osób zamieszkałych w pokoju. Stypendium mieszkaniowe wynosi 120 zł (kwota na opłacenie pokoju 4-osobowego). Mieszkaniec pokoju o mniejszej ilości osób, mający tym samym lepsze warunki

ki do nauki, różnicę dopłaci z własnej kieszeni.

Komisja weryfikacyjna może przyznać studentowi wszystkie rodzaje stypendiów lub jeden z nich, np. stypendium naukowe czy stołkowe, w zależności od potrzeb i sytuacji.

Jak z powyższego wynika, sytuacja określona jest jasno i niedwuznacznie. Wiadomo komu, ile, za co i na co. Zrozumiałe jest, że państwo przeznaczając duże sumy społecznych pieniędzy na stypendia, nie może spełniać roli dobrego „wujaszka”. Ma prawo i obowiązek dbać o to, by trafiły one we właściwe ręce. Miejmy zaufanie do komisji weryfikacyjnych, których zadanie bynajmniej nie jest łatwe.

Wojciech Boeckowski

Żmudna dziedzina pracy naukowej

Wywiad z prof. dr Z. Zahorskim

Prof. dr Z. ZAHORSKI. Katedry Matematyki UL.

Profesora dr Zygmunta Zahorskiego, kierownika Katedry Matematyki, zastaję w jego gabinecie przy pracy. Na biurku maszyna do pisania z nawiniętym arkuszem papieru.

- Nad czym pan profesor w tej chwili pracuje?

- Opracowuję podręcznik kursu analizy matematycznej, który ukaże się w wydaniu skryptomym. Stanowi to niejako kontynuację prac niezręczającego już dzisiaj profesora Słowikowskiego. Staram się ująć w nim pewną część kursu analizy matematycznej dla słuchaczy matematyki na uniwersytecie, choć w zamierzeniu służyć on miał tylko studentom politechniki. O mojej pracy naukowej trudno mi w tej chwili mówić - własnych prac w ostatnich latach nie mam.

Od dłuższego czasu pracuję nad nie rozwiązaniem do tej pory trudnym problemem z teorii szeregów trygonometrycz-

Na początku roku 1945 z wyzwołanej części Polski przybywają do Łodzi artyści, literaci, uczeni. Warszawa leży w gruzach, tu więc powstaje ośrodek kulturalny Odrodzonej Polski.

W dniu 22 marca 1945 r. rozpoczęła się praca na pierwszej łódzkiej wyższej uczelni - Uniwersytecie. Wykłady odbywały się w auli Szkoły Przemysłowej (Żeromskiego 115) i w innych wypożyczonych salach. Nie wszystkie katedry były jeszcze obsadzone, brak było mieszkań dla profesorów i studentów, brak pomieszczeń dla zakładów i pracowni. Dzięki staraniom komitetu organizacyjnego i ówczesnego prezydenta miasta - K. Mijała, Uniwersytet otrzymał dwa budynki przy ul. Narutowicza 65 i 68.

W czerwcu w „Dzienniku Ustaw” ukazał się dekret z dnia 24 maja 1945 r. o powołaniu do życia Uniwersytetu Łódź

kiego. Rektorem został mianowany prof. dr Tadeusz Kotarbiński. Miał on kierować pracą trzech wydziałów: humanistycznego, matematyczno-przyrodniczego i prawno-ekonomicznego. W sierpniu tego roku powołane zostały do życia dalsze trzy wydziały: lekarski, farmaceutyczny i stomatologiczny. Pierwsza uroczysta inauguracja roku akademickiego (1945-46) odbyła się 13 stycznia 1946 r. Na Uniwersytecie uczyło się wtedy 7.147 studentów.

Aby umożliwić studia młodemu robotnikowi i chłopowi, nie posiadającym matury, utworzono rok wstępny - od roku 1948 - studium wstępne. Nie wszyscy byli z tego zadowoleni. Słuchacze tego kursu musieli przezwyciężyć nie tylko trudności związane z nauką, ale i niechęć środowiska studenckiego. Np. pewnego dnia w „Gesiaku” pojawił się plakat przedstawiający kursanta biedzącego się nad arcytrudnym obliczeniem $2 \times 2 = ?$

Z czasem polityka władz uczelni i praca słuchaczy kursu dały pomyślne wyniki. Skład społeczny studentów uległ zmianie na korzyść młodzieży robotniczej i chłopskiej. W roku akademickim 1949-50 na 8.653 studentów 40,2 proc. pochodziło z rodzin inteligentnych, 27,7 proc. z robotniczych, 19,6 proc. z chłopskich, 12,5 proc. z innych. W tym samym roku jeszcze 40,1 proc. ogółu studentów pracowało zarobkowo.

W pierwszych latach istnienia UL, mimo olbrzymich trudności, udało się utworzyć 130 katedr. Władze łódzkie nie potrafiły jednak wyzyskać szczególnej szansy Łodzi. Nie zapewniono ani Uniwersytetowi, ani naukowcom najlepszych warunków pracy i rozwoju. Wielu naukowców skorzystało z ofertowanych im przez obcą dowojącą się Warszawę i inne ośrodki akademickie lepszych warunków i opuściło Łódź. W dniu 1. I. 1950 r. wydział medyczny Uniwersytetu utworzył odrębną Akademię Medyczną. Uszczupliło to znacznie stan liczebny uczelni, gdyż na te wydziały uczęszczało ok. 40 proc. wszystkich studentów. Dalszą stratą była likwidacja szeregu katedr, zakładów, a m. in. wydziału nauk społecznych. Spadkowi liczby studentów uczęszczających na UL towarzyszyło obniżenie poziomu studiów. Przyczyn tego stanu rzeczy trzeba szukać w zbytbytno centralizowanym sposobie kierowania pracami wyższych uczelni, w braku odpowiednich metod pracy dydaktycznej przy stosowanej do nowych warunków, jak też w spadku poziomu nauczania w szkole średniej.

W okresie powstawania Uniwersytetu przedstawiała się praca organizacji młodzieżowych. Ale o tym następnym razem.

Lucjusz Włodkowski

ODPOWIEDZI REDAKCJI

Studentki AM z I DS przy ul. Bystrzyckiej:

Sprawę odwiedzin w DS uregulujecie definitywnie i jednolicie nowy regulamin domów akademickich, który w najbliższym czasie wejdzie pod obrady Kolegium Rektorów.

Jednocześnie, aby uprzyjemnić wizyty w Waszym Domu, planuje się w najbliższym czasie otworzyć kawiarenki, która będzie na pewno miłym miejscem spotkań. Dostęp do niej będzie zupełnie swobodny również i z zewnątrz Domu.

